

מאמרים על פרשת השבוע והחגים סביב בית המקדש וקדושת הר הבית כדי להתעורר ו"להשתחרר מעול הגלות מעל צווארנו" ולבנות ביחד את הבית השלישי

יום כיפור תשס"ז גיליון מס' 34

מאת שמואל בן חמו

לשלוח EMAIL לקבלת מאמרים הבאים: parashathamikdash@gmail.com

מאמרים ישנים בכתובת: <http://otzma1.blogspot.com>

מנוי דרך פקס' 02-6246461

סוכה היא דוגמת בית המקדש

שמובא במסכת סוכה: "ארון תשעה וכפורת טפח הרי כאן עשרה וכתוב ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת ותניא רבי יוסי אומר מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואליהו למרום שנאמר השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם ולא ירדה שכינה למטה" (סוכה ד ע"א ה ע"א). הסוכה היא מקום להשכנת השכינה לכן דרוש גובה של 10 טפחים.

סוכה שחמתה מרובה מצלתה - פסולה

הסכך דומה ללשון מסך, המגן מפני השמש שבשמים. הסכך משמש כמגן מפני אור השכינה כדי לא להסתנוור. פעולת הסכך דומה לקטורת של יום הכיפורים, המייצרת מסך עשן בין הכהן הגדול והשכינה היוצאת מבין הכרובים- כדי שהוא לא יראה את השכינה וימות. הסכך שהוא עיקר הסוכה, מסגן את אור השכינה כדי שהאדם יוכל לקבל אותו ללא פגע- מעין צמצום. לכן, סכך שברובו מעביר את קרני השמש, פוסל את הסוכה.

סוכה גזולה פסולה.

השם משמואל מביא דברי חז"ל שבזמן בניית המשכן, השטן חיפש דברים גזולים בנדבות של עם ישראל, כדי לקטר עליהם ולמנוע השכנת השכינה. אם הוא היה מוצא גזל כלשהו, אז הייתה לו אחיזה בקדושה שהיה יכול לגרום לדחיית השכינה ח"ו. זה בדיוק אותו הדבר לגבי הסוכה, לכן חכמינו פסלו את הסוכה הגזולה כדי לא לדחות את השכינה שבתוכה. (שם משמואל סוכות דף קלד).

אסור לסכך בדבר המחובר לאדמה.

בית המקדש עשוי מאבנים וחומרים שלא מחוברים לקרקע, כדי להתחבר לבית המקדש שלמעלה. הר הבית הוא מקור הקדושה בעולם ומורה לנו איך להתנתק מהחומר, כדי להתחבר לקדושה. אותו הדבר בנוגע לסכך של הסוכה, עלינו להשתחרר מהחומריות ומהאדמה כדי לשבת תחת כנפי השכינה בצלא דמהימנותא.

אפשר להמשיך כך להלכות נוספות וכולם רומזות לענייני המקדש.

תכלית הישיבה בסוכה היא אחדות העם, וישיבה משותפת בסוכה אחת גדולה כמו שכתוב במסכת סוכה: "שכל ישראל ראויים לישיב בסוכה אחת" (סוכה כז/ב).

אחדות ציבור שומרי המצוות באגודה אחת, כמיהה למקדש ועלייה פיזית להר הבית יקרבו את הגאולה בב"א.

בקרוב מאוד כולנו נזכה לשבת בסוכת העשויה מעורו של לווייתן שתתפרס על כל ירושלים.

ואמר רבה א"ר יוחנן עתיד הקב"ה לעשות סוכה לצדיקים מעורו של לווייתן שנא' התמלא בסוכות עורו זכה עושין לו סוכה לא זכה עושין לו והשאר פורטו הקב"ה על חומות ירושלים וזיוו מבהיק מסוף העולם ועד סופו שנאמר והלכו גוים לאורך ומלכים לונגה זרחך: (בבא בתרא ע"א/א).

אנחנו יושבים בסוכה, זכר לסוכות שבנו אבותינו במדבר כמו שנאמר: "למען ידעו דלתיכם פי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני יודר אליכם" (ויקרא כג, מג). על פי חז"ל, הסוכה מבטאה את השאיפה וההכנה לקראת הקדושה, כאשר הקב"ה בנה לעצמו סוכה בזמן בריאת העולם, במקום המקדש. הסוכה היא דירת ארעי הממחישה את חוסר השלמות הזמנית. השלמות תושג בהמשך, לאחר בניית בית המקדש על ידי בני ישראל.

"אברהם קרא אותו יראה שנאמר ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה שם קרא אותו שלם שנאמר (בראשית יז) ומלכי צדק מלך שלם אמר הקב"ה אם קורא אני אותו יראה כשם שקרא אותו אברהם שם אדם צדיק מתרעם ואם קורא אני אותו שלם אברהם אדם צדיק מתרעם אלא הריני קורא אותו ירושלים כמו שקראו שניהם יראה שלם ירושלים ר' ברכיה בשם רבי חלבו אמר עד שהוא שלם עשה לו הקב"ה *סוכה* והיה מתפלל בתוכה שנאמר (תהלים עו) ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון ומה היה אומר יהי רצון שאראה בבנין ביתי" (מדרש רבה בראשית נו י').

עבודת הקורבנות ובניין בית המקדש גורמים לשלמות הקדושה, כאשר בהעדרם הקדושה חסרה. הר הבית ממשיך את השכינה על האדם שבא לשם, גם לאחר שהוא הלך הקדושה עדיין דבוקה בו. לכן אנחנו מצווים לעלות לרגל שלוש פעמים בשנה. (בית גנוזי אמור דף תשנז-ח). גם היום מאות יהודים עולים להר הבית בחול המועד כדי לחוש את השכינה. ישנו קשר ברור בין הסוכה ובין בית המקדש. ה"שם משמואל" מפרש את הפסוק משיר השירים, ואומר שהסוכה היא דוגמת בית המקדש.

מישכני אזוריך נרוצה הביאני המקלך וזרחיו נגילה ונשמחה בך נזכירה דריך מניין מישירים אהבורך (שיר השירים א, ד).

חג בסוכות הוא זמן שמחתנו כי הקב"ה מכניס אותנו לסוכתו ומגלה לנו את סודותיו. בעל השפת אמת לומד מהפסוק "בספת תשב שבעת ימים" (ספר ויקרא פרק כג, מב), שהקב"ה נותן לנו רשות לשבת בסוכה הנקראת בית ה'- צלא דמהימנותא. כמו שכתוב בתהילים "אשרי יושבי ביתך"- למי שיושב בסוכתו של ה' "עוד יהלוך סלה"- על ידי הלולב אפשר לומר הלל ולשיר בפני ה' בשמחה. (שפת אמת לסוכות תר"ם דף צח).

הלכות סוכה מזכירות את ענייני המקדש בכל פריטיהן.

סוכה שאינה גבוהה 10 טפחים פסולה.

למה דווקא 10 טפחים? כי מעולם לא שרתה השכינה למטה מעשרה, כאשר 10 טפחים הם כנגד מידות ארון הברית. כמו

תגובות ומנויים לשלוח לשמואל בן חמו : parashathamikdash@gmail.com